

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום שישי י"ז באדר א תשע"ז

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפוסט.

גיטין - ע"ה

1. ערכין - המוכר בית בעיר מוקפת מימות יהושע, יכול לגאולה בתוך שנה. מה התקין בזה הלל, ומה הוכיחו מכך? הקונה היה מסתתר מהמוכר ביום האחרון כדי שיהיה הבית חלוט לו לעולם, התקין הלל הזקן שיזרוק הקונה מעותיו ללשכה מיוחדת ויכנס לבית.
 - א. ללשון א' למד רבא - משמע שבעלמא נתינה בעל כרחא אינה נחשבת נתינה, האומר 'הרי זה גיטך על מנת שתתני לי מאתים זוז' ונתנה לו בעל כורחו - אינה מגורשת, ודחו: יתכן שהתקנה היתה רק שלא בפניו, אבל בפניו בכל אופן נחשב נתינה.
 - ב. ללשון ב' למד רבא - בפניו בין מדעתו ובין שלא מדעתו נחשבת נתינה, ודחו: יתכן שהלל התקין רק שלא בפניו כיון שזה היה נחוץ.
2. ר' יוחנן: כל מקום ששנה רשב"ג דין במשנתנו - הלכה כמותו, חוץ מהיכן? מערב, וצידן, וראיה אחרונה.
3. ברייתא - הרי זה גיטיך והנייר שלי - אינה מגורשת, על מנת שתחזירי לי את הנייר - מגורשת. מה ההבדל?
 - א. רב חסדא - ברייתא זו כרשב"ג, שאם אבדה האיצטלית תתן דמיה ואף כאן תפייסנו בדמי הנייר. ודחו: רשב"ג לא עסק כשהאיצטלית לפניו.
 - ב. אביי - הברייתא כר"מ שצריך תנאי כפול, וכאן בסיפא לא כפל התנאי.
 - ג. רבא - בסיפא מגורשת והתנאי לא חל, כיון שהמעשה קודם לתנאי ולא כמשפטי התנאים שנלמדו מבני גד וראובן.
 - ד. רב אדא בר אבהו - לא חל משום שהתנאי ומעשה בדבר אחד.
 - ה. רב אשי - התנא הוא כרבי שכל האומר על מנת כאומר מעכשיו דמי.
4. שכיב מרע הנותן גט לאשה בתנאי שימות - כיצד התקינו שיאמר?
 - א. שמואל - אם לא מתי לא יהא גט, ואם מתי יהא גט. ואינו מתחיל ב'אם מתי' כדי שלא להקדים פורענות, ואינו אומר 'לא יהא גט אם לא מתי כיון שצריך תנאי קודם למעשה'.
 - ב. רבא - כשם שבתנאי בני גד ובני ראובן, הן קודם ללאו, כך כאן, וכדי שלא יתחיל בפורענות יאמר 'אם לא.. אם מתי.. אם לא..'
5. משנה - הרי זה גיטיך ע"מ שתשמישי את אבא, או על מנת שתניקי את בני, כמה זמן מניקתו?
 - א. לרבנן שתי שנים, לרבי יהודה 18 חדש, ושימוש האב כל חייו, מת הבן או שמת האב - הרי זה גט.
 - ב. עוד שנים - אם התנה שתניקי שתי שנים ומת הבן, או שתשמש שתי שנים ואמר האב אי אפשי שתשמשני - אינו גט אף אם לא הכעיסתו, לרשב"ג - אם לא הכעיסתו - הגט חל, כיון שהכלל: כל עכבה שאינה הימנה - הרי זה גט.
6. כיצד משנתנו מתיישבת עם הברייתא שפוסקת שחל הגט אפילו אם שמשותו או הניקתו יום אחד. באלו אופנים יישבו?
 - א. מתינתין כרשב"ג לגבי איצטלית, שמתכוון להרווחה, וברייתא רבנן, וכוונתו לצערה ונתקיים התנאי ביום אחד.
 - ב. ברייתא כרשב"ג שמיקל בתנאי, והמשנה כרבנן.
 - ג. רבא - משנתנו בסתם, והברייתא במפרש יום אחד, ורב אשי דחה כל סתם כיום אחד. והקשו על רב אשי כדלהלן:
 - א. מדוע במשנתנו צריך שתניקי שתי שנים או 18 חודש, יספיק יום אחד. ותירצו: יפרש המשנה שצריך להניק יום אח עד גיל שנתיים.
 - ב. בשלמא לרבא הרישא במשנתנו כשפירש והסיפא כשלא פירש, אבל לרב אשי מה ההבדל. קשיא.